<u>અનુક્રમણિકા</u>

1. અલ્લાહના નામ વડે	4
2. બિસ્મિલ્લાહની વાર્તા - શયતાને ઊલટી કરી	5
3. રહમાન અને રહીમ અલ્લાહ	7
4. કલેમો - પહેલી પંક્તિ	8
5. કલેમો - બીજી પંક્તિ	11
6. કલેમો - ત્રીજી પંક્તિ	13
7. કલેમો - ચોથી પંક્તિ	14
8. ઇમામત શું છે ?	16
9. એક ખાસ એલાન	17
10. સલવાત	18
11. અલ્લાહો અકબર	20

<u>સબક 1 : અલ્લાહના નામ વડે</u>

بِسْمِ اللهِ الرَّحْليِ الرَّحِيمِ

(અર્થ : નામ વડે અલ્લાહના કે જે રહમાન અને રહીમ છે.)

આપણે કોઈ પણ કાર્ય કરતાં પહેલાં بِسُمِ اللَّهِ الرَّحُمُنِ الرَّحِيْمِ (બિસ્મિલ્લાહિર રહમાનિર રહીમ) એટલા માટે પઢવું જોઈએ કે અલ્લાહ તે કાર્યમાં આપણી મદદ કરે.

જો આપણ بِسَمِ اللَّهِ الرَّحَلُّ الرَّحَلُّ الرَّحَلُّ الرَّحَلُّ الرَّحِيْمِ પઢીએ તો અલ્લાહ આપણાથી શયતાનને દૂર રાખે છે અને શયતાન આપણા કાર્યોને નિષ્ફળ કરી શકતો નથી. ફિક્હ – 4 વર્ષનો કોર્સ

સબક 2 : બિસ્મિલ્લાહની વાર્તા - શયતાને ઊલટી કરી

આપણા નબી હઝરત મોહંમદ મુસ્તફા સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમ એક સમયે કેટલાક બાળકો સાથે જમી રહ્યા હતા ત્યારે આપ અચાનક મુસ્કુરાયા.

બાળકોએ આપને પૂછ્યું કે, "આપ શા માટે મુસ્કુરાઓ છો ?"

રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમએ જવાબ આપ્યો કે, "શયતાને હમણાં હમણાં જ ઊલટી કરી દીધી."

આપે વધુમાં સમજાવ્યું કે, "એક બાળક بِسُمِ اللَّهِ الرَّحُلُنِ الرَّحِيْمِ કહેવાનું ભૂલી ગયું હતું એટલે શયતાન તેની સાથે જમવા બેસી ગયો હતો અચાનક બાળકને યાદ આવી ગયું અને તે બોલ્યો وَالْحَرَوُ وَالْحِرَوُ (બિસ્મિલ્લાહે અવ્વલહૂ વ આખ઼ેરહ) એટલે કે, "આ (જમણવાર)ના પ્રારંભ માટે તથા અંત માટે બિસ્મિલ્લાહ."

આટલું સાંભળીને શયતાને ઊલટી કરી દીધી અને એટલા માટે રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમ મુસ્કુરાયા હતા.

બોધપાઠ :

આપણે કોઈ પણ કાર્ય કરતાં પહેલાં بِشَعِراللهِ الرَّحُمٰنِ الرَّحِيْمِ કહેવાનું ભૂલવું જોઈએ નહીં.

ફિક્હ – 4 વર્ષનો કોર્સ

સબક 3 : રહમાન અને રહીમ અલ્લાહ

અલ્લાહ આપણાથી મોહબ્બત કરે છે અને આપણે અલ્લાહની મખ્લૂક છીએ, તેણે આપણને ઘણી બધી નેઅમતો બક્ષી છે.

એ નેઅમતોમાં :

- બે આંખો છે કે જેના વડે જોઈ શકીએ છીએ.
- બે હાથ છે કે જેના વડે કામ કરી શકીએ છીએ.
- બુધ્ધિ છે કે જેના વડે સમજી શકીએ છીએ.
- પરિવાર છે કે જે આપણને સહારો આપે છે.

સબક 4 : કલેમો - પહેલી પંક્તિ

لاً إِنْ إِنَّ اللَّهُ اللَّهُ

અલ્લાહ કોણ છે ? અલ્લાહ આપણો ખાલિક છે અને આપણો ઇલાહી છે.

- ઇલાહી ફક્ત એક જ છે અને તેનું નામ અલ્લાહ છે.
- આપણે તેની ઇબાદત કરીએ છીએ.
- અલ્લાહ એ છે કે જેની આપણે મદદ માગીએ છીએ.
- અલ્લાહ આપણો ખાલિક (સર્જક) છે તો અલ્લાહને ખબર છે કે આપણા માટે કઈ વસ્તુ સારી છે, માટે આપણી ઉપર ફરજ છે કે આપણે તેની વાતને સાંભળીએ અને તે જે કંઈ હુકમ કરે તેના ઉપર અમલ કરીએ.
- અલ્લાહ આપણી દેખભાળ કરે છે અને આપણને ઘણી મોહબ્બત કરે છે.
- કોઈ ઇલાહી નથી સિવાય અલ્લાહના.

વાર્તા : અલ્લાહ દરેક જગ્યાએ છે.

એક દિવસે આખા ક્લાસ માટે ટીચર સફરજન લઈને આવ્યા.

ફિક્હ -4 વર્ષનો કોર્સ 9

તેમણે દરેક બાળકને એક એક સફરજન આપ્યું અને કહ્યું કે, "તેને એવી જગ્યાએ જઈને ખાઓ કે જ્યાં તમને કોઈ જોતું ન હોય."

કેટલાક બાળકો કબાટની અંદર પેસીને ખાવા લાગ્યાં, કેટલાંક બાળકો દરવાજાની પાછળ સંતાઈને ખાવા લાગ્યાં, તો કેટલાંક પોતાના ટેબલની નીચે બેસીને ખાવા લાગ્યા.

આખો ક્લાસ ખાલી થઈ ગયો. બસ, અમ્માર નામનો એક છોકરો પોતાના ટેબલ ઉપર સફરજન મૂકીને બેઠો બેઠો કંઈક વિચારી રહ્યો હતો.

ટીચરે તેને પૂછ્યું કે, "અમ્માર! સફરજન ખાવા માટે કોઈ જગ્યા શોધવા તું કેમ ગયો નથી ?" અમ્મારે કહ્યું કે, "મને એવી કોઈ જગ્યા જ દેખાતી નથી કે જ્યાં અલ્લાહ મને જોઈ ન શકે." અમ્માર સાચું કહેતો હતો. અલ્લાહ તો દરેક જગ્યાએ છે. ટીચરે બધા જ બાળકોને પાછાં બોલાવ્યાં અને સમજાવ્યું કે, "એવી કોઈ જગ્યા જ નથી કે જ્યાં અલ્લાહ ન હોય."

વાર્તા : તેને રડતાં કોણે શિખવાડયું ?

ફાતેમા પોતાની નાની બહેનને જોઈ રહી હતી, તેની નાની બહેન પોતાના નાના નાના હાથ વડે ફાતેમાની આંગળી પકડી રહી હતી.

ફાતેમાએ કહ્યું કે, "મા, મારી બહેન કેટલી પ્યારી છે !"

તેની માએ જવાબ આપ્યો કે, "સુબ્હાનલ્લાહ ! અલ્લાહ તો દરેક વસ્તુ સારી જ બનાવતો હોય છે."

અચાનક ફાતેમાની બહેન સારાએ રડવાનું શરૂ કરી દીધું. ફાતેમાએ તેની મા સામે જોઈને રડવાનું કારણ પૂછ્યું, "મા ! આ શા માટે રડી રહી છે ?"

તેની માએ જવાબ આપ્યો કે, "મને લાગે છે કે તેને ભૂખ લાગી છે."

આટલું કહીને તેમણે સારાને લઈ લીધી અને દૂધ પીવડાવવા લાગ્યાં.

ફાતેમાએ પૂછ્યું કે, "મા ! મારી બહેનને રડતાં કોણે શીખવ્યું ?"

તેની માએ જવાબ આપ્યો કે, "તેને બોલતાં આવડતું નથી, માટે અલ્લાહે તેને રડતાં શિખવાડી

દીધું છે કે, જ્યારે તેને ભૂખ લાગે ત્યારે તે રડે અને કોઈને કોઈ તેની મદદે આવી પહોંચે."

ફાતેમાએ કહ્યું, "અલ્લાહો અકબર ! અલ્લાહ કેટલો મહાન અને રહેમદિલ છે. હું અલ્લાહને ઘણી મોહબ્બત કરું છું."

સબક 5 : કલેમો - બીજી પંક્તિ

مُحَمَّدُ رَّسُولُ اللهِ

રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમએ આપણને એ બધું શિખવાડ્યું છે કે જે કામ અલ્લાહ આપણાથી લેવા માગે છે.

નબીઓ અલ્લાહે મોકલેલા એવા શિક્ષકો છે કે જે આપણને સારા મુસલમાન બનવાનું શિક્ષણ આપે છે.

નબીઓ ક્યારેય પણ એવું કાર્ય નથી કરતા કે જે અલ્લાહને નાપસંદ હોય.

- નબીઓની સંખ્યા ૧,૨૪,૦૦૦ છે.
- પહેલા નબી હઝરત આદમ અલૈહિસ્સલામ છે.
- આખર નબી હઝરત મોહંમદ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમ છે.

રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમએ આપણને શીખવ્યું કે, અલ્લાહ કઈ રીતે રાજી થાય છે :

- આપણા માબાપ પ્રત્યે રહેમદિલ અને મદદગાર બનીને.
- બીમારોની દેખભાળ કરીને, ખબરઅંતર પૂછીને.
- ગરીબોની મદદ કરીને.
- સમય પર પાબંદીથી નમાઝ પઢીને.
- કુરઆન શરીફની તિલાવત કરીને.

સબક 6 : કલેમો - ત્રીજી પંક્તિ

عَلِيُّ وَ لِيُّاللهِ

અલ્લાહ મૌલા અલી અલૈહિસ્સલામથી ઘણી મોહબ્બત કરે છે.

અલ્લાહે રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમ પછી મૌલા અલી અલૈહિસ્સલામને આપણા શિક્ષક તરીકે પસંદ કરી લીધા છે.

શું તમે જાણો છો કે, રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમએ ગદીરના પ્રસંગે મૌલા અલી અલૈહિસ્સલામને લોકોને પોતાના વસી તરીકે પસંદ કરીને બતાવી દીધા હતા ?

સબક 7 : કલેમો - ચોથી પંક્તિ

وَصِيُّ رَسُوْلِ اللهِ

રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમની વફાત પછી મૌલા અલી અલૈહિસ્સલામ બધા લોકો માટે શિક્ષક હતા.

મૌલા અલી અલૈહિસ્સલામ તેમના મૌલા હતા માટે દરેકે મૌલા અલીના કહેવા પ્રમાણે ચાલવાનું હતું.

રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમએ લોકોને 'દીને ઇસ્લામ' શીખવ્યો હતો.

મૌલા અલી અલૈહિસ્સલામનું કામ હતું કે, રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમએ લોકોને જે શીખવ્યું હતું તેની લોકોને તે સમયે યાદ અપાવવી કે જ્યારે લોકો તે વાતોને ભૂલી ગયા હોય અથવા તો બરોબર સમજ્યા ન હોય.

સબક 8 : ઇમામત શું છે ?

ઇમામ એટલે સત્તા ધરાવનાર કે જેમનું આજ્ઞાપાલન લોકો કરે.

મૌલા અલી અલૈહિસ્સલામ રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમની વફાત પછી પહેલા ઇમામ થયા.

મૌલા અલી અલૈહિસ્સલામ મુસલમાનોના પહેલા ખલીફા પણ હોવા જોઈતા હતા, પરંતુ આપના આ અધિકારને ગસબ કરી લેવામાં આવ્યો હતો.

અલ્લાહે મૌલા અલી અલૈહિસ્સલામને રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમ પછી લોકોના મૌલા પસંદ કરી લીધા હતા.

મૌલા અલી અલૈહિસ્સલામએ લોકોને શીખવ્યું કે, સારા મુસલમાન કઈ રીતે બનવું અને અલ્લાહની રઝા કેવી રીતે પ્રાપ્ત કરવી.

સબક 9 : એક ખાસ એલાન

તે દિવસે સૂર્ય ગરમી વરસાવી રહ્યો હતો.

ઘણા બધા લોકો રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમની સાથે હજ કરીને પાછા આવી રહ્યા હતા.

તે બધા લોકો જોહફામાં એક જગ્યાએ રોકાયા કે જેનું નામ 'ગદીરે ખુમ' હતું.

એ જગ્યાએ જિબ્રઈલ અલૈહિસ્સલામ નાઝિલ થયા અને રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમને કહ્યું કે, "અલ્લાહ આપને એક ખાસ એલાન કરવાનું કહે છે."

રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમે હઝરત બિલાલને કે જેમનો અવાજ ઘણો જ સુંદર હતો તેમને કહ્યું કે, "અઝાન આપો."

ઝોહરની નમાઝ પછી, રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમ ઊંટના પાલાન (કાઠડા)ના મિમ્બર ઉપર તશરીફ લાવ્યા.

આપે લોકોને કહ્યું કે, "થોડા જ સમયમાં હું અલ્લાહ તરફ જવાનો છું અને હું તમારા માટે બે મહત્વની વસ્તુઓ છોડીને જઈ રહ્યો છું - કુરઆન અને અહલેબૈત."

આપે એના પછી મૌલા અલી અલૈહિસ્સલામનો હાથ બુલંદ કરીને ફરમાવ્યું કે, "મને અલ્લાહે હુકમ કર્યો છે કે મારા પછી મૌલા અલી અલૈહિસ્સલામ મારા વસી અને ખલીફા છે."

<u>સબક 10 : સલવાત</u>

ٱللهُ مَّرَصِلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَالْ مُحَمَّدٍ

રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમના અહલેબૈત અલૈહેમુસ્સલામ આ પ્રમાણે છે :

- હઝરત બીબી ફાતેમા ઝહરા સલામુલ્લાહ અલૈહા અને
- બાર ઇમામ અલૈહેમુસ્સલામ.

જ્યારે પણ તમે રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલૈહે વ આલેહી વસલ્લમ અથવા તો એમની અહલેબૈત અલૈહેમુસ્સલામનાં નામ સાંભળો તો તેમના ઉપર સલવાત મોકલો.

- આપણા પહેલા ઇમામ હઝરત અલી અલૈહિસ્સલામ છે.
- આપણા આખર ઇમામ હઝરત મોહંમદ મહદી અલૈહિસ્સલામ છે.
- હઝરત ઇમામ મોહંમદ મહદી અલૈહિસ્સલામ આજે પણ હયાત છે અને આપ આજના જમાનાના ઇમામ છે.

જ્યારે આપણે આપણા બારમા ઇમામનું નામ સાંભળીએ તો આપણે :

- આપણો જમણો હાથ પેશાની ઉપર મૂકવો જોઈએ.
- માથું નમાવવું જોઈએ.
- સલવાત પઢવી જોઈએ.

જ્યારે તમે ઇમામવાડામાં બેસીને મજલિસ સાંભળતા હો અને તમને મજલિસ સમજમાં ન આવતી હોય તો મનમાં વધુને વધુ સલવાત મોકલતા રહો.

જ્યારે આપણે સલવાત મોકલીએ તો આપણે મોહંમદ વ આલે મોહંમદ ઉપર રહેમત મોકલીએ છીએ.

ઇન્શાઅલ્લાહ ! કયામતના દિવસે આપણી સલવાતના બદલામાં મોહંમદ વ આલે મોહંમદ અલ્લાહ પાસે આપણી મગ્ફેરત કરાવશે.

સબક 11 : અલ્લાહો અકબર

અલ્લાહો અકબર ! અલ્લાહ કોઈ પણ વસ્તુ કે કોઈ પણ માણસ કરતાં વધારે મોટો છે.

અલ્લાહે બધી વસ્તુઓની ખિલ્કત કરી છે.

- તેણે દુનિયા બનાવી,
- તેણે આપણા બધાનું સર્જન કર્યું,
- તેણે તમને અને મને બનાવ્યાં,
- તેણે પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓ બનાવ્યાં,
- તેણે ફૂલ અને ઝાડ બનાવ્યાં,
- તેણે સૂર્ય અને ચાંદ બનાવ્યાં,
- તેણે તારા અને આકાશ બનાવ્યાં.

અલ્લાહે બધી વસ્તુની ખિલ્કત ફરમાવી.

અલ્લાહ કોઈ પણ વસ્તુ કે કોઈ પણ માણસ કરતાં વધારે મોટો છે. અલ્લાહો અકબર !

- એ સૌથી વધારે રહેમદિલ છે,
- એ સૌથી વધારે શક્તિશાળી છે,

ફિક્હ – 4 વર્ષનો કોર્સ

- એ સૌથી વધારે બુધ્ધિશાળી છે,
- તેને કોઈની જરૂર નથી,
- બધાને તેની જરૂર છે.

તે કોઈ પણ વસ્તુ કે કોઈ પણ માણસ કરતાં વધારે મોટો છે. અલ્લાહો અકબર !

જ્યારે પણ તમે કોઈ મહાન કે આશ્ચર્યજનક વસ્તુ જુઓ તો તમે કહો, અલ્લાહો અકબર ! કારણ કે અલ્લાહ કોઈ પણ વસ્તુ કે જેને તમે જુઓ અથવા કોઈ પણ માણસ કે જેને તમે મળો તેના કરતાં પણ વધારે મોટો છે.